

táplálékukat. Hasonló példát mutat egy francia hadihajó, melynek bordáit ólomlemezekkel fedték be; ezeket a *Bostrichus*-fajok úgy átlukasztották, mint a szitát, s ugyanazt észlelték régebbi épületek rézfedelein is, melyek szintén szitaszerűen át s át voltak lyukasztva.

Szívóséletű rovarok. Mindenki, ki a rovarokkal foglalkozik, tapasztalta már, hogy azok mennyire szívós életűek. Akár hányszor tapasztalhatjuk, hogy egy-egy szarvas bogár (*Lucanus cervus*) vagy hőszínezőrünk (*Cerambyx heros* F.) ha hosszabb ideig is áll szeszben, feltűzés után magához tért, s ha csak valami kemény anyagba nem volt tűzve, a tüvel együtt, sokszor károkat okozva, megszökött. De nem csak a coleopterák ezen európai óriásaival vagyunk így. A lepitopteráknál is jutunk sokszor hasonló szomorú tapasztalatokhoz. A cyncaliumtól megdermesztett *Ocneria dispar*-ral sokszor jártam pórul, s a sokkal kisebb *Agrotisok* gyakran ültettek fel. Mindezek érthetők. Érthetlenebb (legalább előítem) egy eset, melyet mult évi július hóban egy lepkének előkori változása közben figyeltem meg. Ugyanis 1896. évi július 18-án 6 drb *Papilio Machaon* L. hernyót leltem a nagybaári határon, köztük két darabot a Válea Corbuluit képező, most kopár hegy tetején, melyek a lapályon talált hernyóktól annyiban térnek el, hogy zöld színük sokkal élénkebb s eddig az ilyen hernyókból rendszeren szép lepkét kaptam. E két hernyót gyűjteményem részére akartam praeparálni, azonban szolgálatom gátolt benne, s a midőn erre ráértem volna, már késő volt, a két hernyóm átalakult. Ugyiszintén átalakult a többi *P. Machaon* hernyóm is. Július 24-én, mivel az említettek közül bábom sem volt, hogy a veszett fejszének legalább a nyele maradjon meg, az egyik bábót gyűjteményem részére biztosítani akartam. Miért is 7. sz. rovartüvel kétszer t. i. keresztbe átszúrta és hogy a kifolyt nedvesség a bábót el ne rontsa, ittatós papír vagdalékok közé tettem, azon szándékkal, hogy a kiállítás megtekintése utánig ott hagyom elhelyezve. Így is maradt, tovább nem törődtem vele. Augusztus 6-án érkeztem haza Budapestről. Első dolgom volt hernyó- és bábszekrényemet megtekinteni. Távollétem alatt igen sok lepkém kelt ki, egynehány el is romlott az alatt az idő alatt. Nagyobb része azonban teljesen ép állapotban volt, így az öt darab *P. Machaon* is. Ez utóbbiakat látva, eszembe jutott az általam megölt báb is, melyet üveglappal letakart szivarka dobozba tettem volt. Biztosra vettem, hogy a báb 13 nap után egészen száraz lesz. Elővettem a dobozt, de a kiszáradt báb helyett egy virgőncz nőstény lepkét találtam. A szárnyak, valószínűleg, mert elég tág helyük nem volt, nem voltak kifejlődve, s a sebhelyeken egy-egy fényes fekete pont volt. Nagyító üveggel nézve, ezek szarú szerű anyaguáknak néztek ki, de nem úgy, mintha ott nedves anyag megszáradt volna. A lepkét a szabadba vittem ki s itt (nedves homokos helyen) egyszeri párzás után még 7 napig élt. Hetedik napon, daczára folytonos felügyeletemnek, eltűnt, valószínűleg valamelyik közelben volt *Lanius collario* áldozata lett.

Hogy volt képes a lepke kikelni daczára annak, hogy sok életnedvet veszített, hogy tudott mindamelllett, hogy életveszélyesen sebesítettem meg, a kikelés után még többet 8 napnál élni; ezt nem értem.

Borden Istrán.

Entomologiai évkönyv jelent meg, melyet az összes szaktársaknak legmelegebben ajánlhatunk. „Entomologisches Jahrbuch VI. Jahrgang. Kalender für alle Insekten-Sammler auf das Jahr 1897.“ czim alatt kiadja dr. Krancher Oszkár. A naptári részen kívül tartalmazza a rovarász havi teendőit és minden hónap-hoz néhány üres lapot, jegyzetekre. Azonkívül számos figyelemre méltó cikket: a borszesz alkalmazása rovarok megöléséhez; a *Notodontidák*ról; *Urapteryx sambucaria* tenyésztése; *Rhodocera rhamniról*; *Colias palaeno*; bogárgyűjtés telen; utasítás a Hymenoptera-k gyűjtéséhez; közlemények a rovaréletből; a velociped az entomologia szolgálatában stb. A csinos kötetű kézikönyv ára 96 kr.

Bogár-ékszer. Minap rovar-étkekkel ismertettük meg az olva, sőt, ma felemlítünk néhány bogarat, melyet ékszernek használnak. Hátha egyik-másik rovarásznak sikerül nevet rávenni arra, hogy gyémántok helyett ilyeneket kívánjon. Persze nem a mi bogarainkról van szó. A *Lampyris* fajokat pl. az előkelő indus nők fejéknél használják, úgy hogy szorosán lefésült hajba a bogarakat bele tűzik, piros vagy kék hálóval letakarják és tükkel megerősítik; így jarnak látogatóba és sétatereken. — A *Buprestis chrysis* Indiában az ékszerészek finom filigran-művel veszik körül és tűt erősítenek hozzá; így aztán a nők brochenak használják. — A *Chrysochroa vittata* fényes szárnyfedeleit Chinában a hölgyek ruháinak ékítésére tordítják; a legelőkelőbb hölgyek ruhái sorral vannak szegélyezve, az alacsonyabb rangúak 5 sortól lefelé, egy sorig viselhetik csak. — Az *Eumolpus janthinus*, *amethystinus* és *fulgidus* Brazília, Argentína és Peru szépeinek, egy-egy gyöngytől elválasztva, gyöngyörű nyakéktől és karpereczűl szolgálnak. — A Fülöpszigetek női pedig a *Coryphocera Mac Leayi*-t használják általánosan pipereül. — Az aranyba és ezüstbe foglalt *Entimus imperialis* Braziliában fülbevalókul viseltetik, az Orinokai indianusnők pedig csaknem minden fénylő fedelű bogarat hajékként használnak. — A *Phanaeus*-fajokból s egyéb ragyogó bogarakból Mexikóban egész tableaux-akat, tájképeket stb. készítenek, sőt oltárfedők díszítéséül is használják; névnapokon és ünnepnapokon egymást oly képekkel ajándékozzák meg, melyeken az ajándékozó s a megajándékozottnak neve bogárfedőkkel van kirakva. — *Desmonota variolosa*, *Hoplita coerulea*, és *Chrysochelus auratus* élénk kiviteli cikket képeznek Franciaországba, a hol a divatüzletekben ezrével vannak felhalmozva e bogarak, melyekkel a divatárusnők és pipere készítőkből ruhákat, női kalapokat és virágcsokrokat ékesítenek. Ime van miben valogatniok rovarásznőinknek!

A „Természetrajzi füzetek“-ből, melyeket másfél év óta Mocsáry Sándor ép oly nagy gonddal és szakavatottsággal